

175. Van Dale, de letter K (13)

1. Het Kozakkenkorps voerde ooit de kozakkendans op. Een koema is een kraagbeer. Een kraagschroef (tire-fond) heeft een bijzonder model. Een corbeau is een kraagsteen. Ook koublekken staat gewestelijk soms voor blauwbekken. Pas op voor kouvatten! Wie medicijnen studeert, weet dat cartilago kraakbeen is, dat een chondrocyt een kraakbeencel is en dat chondrine kraakbeenlijm is. Een kraal is een dorp van de Kaffers en van andere Afrikaanse stammen. Met blauwe kraaltjes duidt men de druifhyacint aan. Met flegmasie heb je een kraambeen.
2. Waar is de kraamkamer van dit dictee? Een kraantje-lek is een tapperij. De Kraanvogel zie je als sterrenbeeld op het zuidelijk halfrond. Een krabbedief is een kruimeldief. Een krabbelgomboom is een zekere Australische eucalyptus.
3. Een krabbenduiker is een bepaalde vogel. Een krabbetje wordt als sparerib gegrild gegeten.
4. Het vonnis gaat in kracht van gewijsde. Een der negen engelenkoren heet de Krachten. Een krachttoer is een tour de force. Een krag (kragge) is een rietzodde (drijftil). En de hacker, hij hackte voort. De krakowiak is een nadans van de polonaise. Een medische kram is een agrafe (agraaf).
5. Dat idee is al zo oud als de weg naar Kralingen. Krambamboelie is jenever. Ben je krankjorum?
6. Een crank hoort bij een fiets. Zij droeg een mirtenkrans van gagels. Alizarine (alizerien) is kraprood. Het ene geoha lokt het andere ohaën uit. De krasjestest is de mantouxtest. Op een viool kras je. Hoezo, zat er een krasje op, dan? Een handvol kraukrau kostte maar een habbekrats. Kranskruid is marjolein.
7. In de jaren zeventig had je krautrock. De kleine of Noorse kreeft heet ook wel langoustine, niet te verwarren met de langoest. Oerdi zijn zaden van een tropisch tuinbouwgewas. De Kreeft ziet uit de hemel neer op de aardse kreeften. Wanneer was de dotcomcrisis ook weer? De pennystock is weer actueel. Shit happens! Pas op, dat je niet in die shitzooi trapt. In Breskens werd op 30 oktober een Bijbelquiz gehouden. Hij was kriegel, dus kittelorig. Kreiten is gewestelijk treiteren en krijten is wenen of de keu behandelen. De kreits der aarde is vérstrekkend. Een kremlinoloog weet alles van het Kremlin. Het kremserwit is loodwit voor kunstschilders. De Veluwse krent heeft eetbare bessen.
8. De amelanchier is het krentenboompje. De Kretenzers wonen op Kreta. De Krethi en Plethi waren origineel een lijfwacht van keurtroepen, nu is het Jan Rap en zijn maat. De kreukels (alikuiken) waren in de kreukels en dus niet meer te (vr)eten. Kreupelrijm is niet-zuiver rijm. De Krib zit in de Kreeft en niet andersom. Je bent een kribbebijtster, een kribbekat. Krieken zijn laatrijpe kersen, een navrucht is een vrucht die laat rijp wordt. Eertijds werd de kriekende tiend geheven. Hij is van de krijg, maar zeker niet van de geef.
9. Krijg nou wat, krijg het heen-en-weer. Die wat heeft, krijgt wat, het water loopt altijd naar zee.
10. Cohorten zijn krijgsbendes. Strijdgewoel heeft als synoniem mêlee. De krijgsmachtrabbijn zorgt voor joodse militairen. Krik krak, je kunt er niet meer door. Zou hij genadeloos ervanlangs krijgen?
11. Krik krak zeggen is trouwens krikkrakken. Krill is walvisaas. We hebben nu een krimpeconomie, vroeger een groei-economie. De krimpenerwaard ligt lang niet altijd in de Krimpenerwaard. Alles staat kriskras door elkaar. Ook in krimi's wordt al geen Krim-Gotisch meer gesproken. Een kris is typisch Javaans. Ook Chris droeg zo'n kris. Stammen de krijtrotten bij Dover echt uit het krijt?
12. Krijnluizen (huismijten) zitten meestal in het crin. Wist je, dat een kreunkast simpelweg een ongunstig harmonium is?
13. De Kristallnacht is de nacht van 9 november 1938 waarin de SS in Duitsland een grootscheepse pogrom hield tegen de Joden. Een criticus heeft doorgeleerd in kritiseren. De KRO is de Katholieke Radio-omroep. Krobias zijn zoetwatervissen, die tot de cichliden behoren. Kroepoek koelit komt van de buffel. Je hebt de

kroeze kers en de kroeze latuw (krullatuw). Wie zal de kroetoe voorzitten? De ichneumon eet graag krokodillen- en slangeneieren.

14. Hij is het kromlopen moe en moet nu ook nog kromliggen voor zijn dochter. Hou eens op met dat krompraten! De twee Boeken der Kronieken gaan over het rijk Juda. Een kronkelhazelaar is een kurkentrekkerhazelaar. Hij heeft zijn Kronstadt gehaald. De Noorderkroon heet ook wel Noordelijke Kroon. De rooms-katholieken bidden soms het kroontje der Zeven Smarten of der Zeven Vreugden.

15. Je had Kroon-Vlaanderen en Rijks-Vlaanderen. De Sargassozee heet ook Krooszee. Een cretin is een krompens. Het nicotiaanse en het Virginisch kruid zijn tabak, het Provençaalse kruid niet.

Rein Leentfaar